

Yoga i Hovedstadsområdet - udøvere, undervisere og uddannelser

Analyse af yogamarkedet i Hovedstadsområdet,
og de københavnske aftenskoler
strategiske udviklingsmuligheder

Projektbeskrivelse

Idrættens Analyseinstitut
September 2013

Danish Institute for Sports Studies

**IDRÆTTENS
ANALYSEINSTITUT**

Idrættens Analyseinstitut
Kanonbådsvej 12A
1437 København K
Tlf.: +45 3266 1030
Fax: +45 3266 1039
E-mail: idan@idan.dk
www.idan.dk

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Udfordringer og muligheder for aftenskoler.....	4
Oplæggets hovedlinjer:	5
Ad 1) Dispositionsskitse for analyse	6
1) Baggrundsanalyse: Yogaens udbredelse og traditioner i Danmark/Hovedstadsområdet	6
2) Undersøgelse af nuværende og potentielle yogaudøvere i aftenskoleregi.....	7
3) Underviserne - Den gode yogalærer	9
Ad 2) Afrapportering og formidling	10
Afrapportering.....	10
Formidling.....	10
Ad 3) Organisering, bemanning og ledelse	11
Ad 4) Tidsplan og budget	11
Tidsplan.....	11
Budget:.....	12
Øvrige forhold.....	13
Litteratur	13

Indledning

Yoga udspringer af en hinduistisk verdensforståelse og har en lang tradition som religiøs praksis med rødder i Indien. Yogaen har traditionelt været anset som en aktivitet, der gennem meditation og kropskontrol har reduceret menneskets afhængighed af verden og derigennem søgt at forhøje menneskets bevidsthedsniveau. Yoga er på den måde væsensforskellig fra mange af de idræts-, bevægelses- og aktivitetsformer, der traditionelt har fyldt meget i Danmark, men som så mange andre asiatiske meditationsteknikker har yogaen været igennem en 'vestligficering' og mange steder – som i fitnesscentre – synes yogaen i dag næsten adskilt fra sit religiøse udspring.

Bl.a. pga. fremkomsten af vestlige motionsorienterede yogaformer har yoga deltagelsesmæssigt været en aktivitet i vækst i Danmark.

Til forskel fra andre bevægelses- og motionsaktiviteter spiller idrætsforeninger en relativt begrænset rolle på området, og idrættens hovedorganisationer, Danmarks Idrætsforbund (DIF), DGI og Dansk Firmaidrætsforbund har ikke vist større interesse for yoga. DGI og firmaidrætten udbyder i begrænset omfang aktiviteter, kurser og/eller uddannelser til deres medlemsforeninger, mens yoga som aktivitet ikke er repræsenteret blandt DIF's specialforbund.

Til gengæld trives yogaundervisningen i regi af aftenskolerne, blandt private samt visse religiøse udbydere, og senest er også kommercielle fitnesscentre blevet centrale spillere på yogamarkedet.

Dette billede understreger den seneste undersøgelse af danskernes motions- og sportsvaner fra 2011. 6 pct. af de voksne danskere over 16 år dyrker 'yoga, afspænding eller meditation'. To af de generelt set store organiseringsformer inden for idræt, sport og fysisk aktivitet generelt, 'på egen hånd' (58 pct.) og 'forening' (41 pct.), fylder relativt set mindre inden for yoga. Kun 35 pct. af de voksne danskere, der dyrker yoga, gør det på egen hånd, mens kun 18 pct. går til yoga i en forening. (Laub 2013)

Omvendt spiller aftenskole og aktiviteter i privat regi en markant større rolle for yogaudøverne end for andre bevægelsesformer. Generelt er 19 pct. af danskerne aktive med idræt i privat regi, mens 33 pct. af de aktive inden for yoga dyrker det i privat regi. At de kommercielle fitnesscentre spiller en betydelig rolle på området og har et ret stort antal udøvere, vidner antallet af hold, der tilbydes, om. En stikprøve foretaget i landets største fitnesskæde, Fitness World, viser, at der i løbet af en uge tilbydes næsten 300 yogahold².

For danskernes samlede deltagelse i idræt og fysisk aktivitet spiller aftenskoleområdet en lille rolle med en andel på 3 pct. af befolkningen som aktive i bevægelsesfag, men inden for yoga har aftenskolerne mange steder godt fat i målgruppen af yogaudøvere. 12 pct. af de aktive yogaudøvere i

¹ 'Yoga, afspænding og meditation' betegnes i dette oplæg 'yoga'

² Optællingen er foretaget via www.fitnessworld.dk og i en periode fra den 9. til den 15. september. De omfattede hold er (antal hold i parentes): 'Hatha yoga intro' (10), 'Hatha yoga' (154), 'Flow yoga 1' (128), 'Flow yoga 2' (4). Det har ikke været muligt at få information om antal deltagere samlet set eller på enkelte hold. Alle hold varer 55 min.

Danmark er således aktive i aftenskoleregi. F.eks. er FOF København/Lyngby et godt eksempel på en stor aktør, som i københavnsområdet arrangerer 46 forskellige yogahold med 525 deltagere.

Udfordringer og muligheder for aftenskoler

Selvom aftenskolerne har relativt godt fat i de aktive yogaudøvere, udfordres aftenskolerne på en række områder:

Kampen om kursister/kunder: På idrætsområdet er foreninger i forhold til voksne udøvere de senere år blevet udfordret på aktivitetssiden af forskellige kommercielle aktører, og relativt set har foreningsidrætten mistet markedsandele blandt voksne. Forstået på den måde, at den største vækst i antallet af aktive danskere, der er sket gennem de sidste 20 år, er sket udenfor foreningsregi. Det er især fremvæksten af de kommercielle fitnesscentre, der har udfordret foreningerne, hvilket ikke mindst skyldes, at det i de kommercielle fitnesscentre er muligt at gå til et væld af forskellige typer af aktiviteter, når det passer ind. Det er desuden muligt at variere mellem at være aktive på egen hånd og på hold, og sammen med de lange åbningstider har centrene i stigende grad vundet travle voksnes opmærksomhed. Det er et vilkår aftenskolerne også må tage i betragtning. De kommercielle fitnesscentre er med andre ord en stor udfordring for aftenskolernes bevægelsesfag – ikke mindst på yoga-området.

Trods dette er der fortsat store muligheder for aftenskolerne. Aftenskolerne har relativt set godt fat i området, og tilrettelæggelsen af forløb over længere tid er en styrke, som tiltaler en del udøvere, og et område, hvor aftenskolerne kan skille sig ud fra de kommercielle aktører og på den måde skabe deres egen succes, hvis forløbene struktureres på den rette måde. Det skal således undersøges om yogaens store popularitet i kommercielle centre kun er en trussel eller også kan ses som en fordel for udbydere som aftenskolerne.

Underviserne – den gode yogalærer: For at vinde kampen om kursisterne er det desuden helt centralt for aftenskolerne at have de rigtige undervisere. For en del yogaudøvere er underviseren mere end en igangsætter og træner, og for nogle udøvere er underviseren en form for mentor, som også spiller en rolle i andre livssfærer, som ikke er direkte koblet til yogaaktiviteten. Det er således helt centralt for aftenskolerne og deres succes, at deres undervisere kan tiltrække og fastholde deltagere.

Det kan imidlertid være en stor udfordring for aftenskoler at finde dygtige undervisere til de enkelte hold. På uddannelsessiden adskiller yoga sig fra en række beslægtede bevægelses- og motionsaktiviteter, og yogauddannelsesområdet er svært at danne sig et klart billede over for aftenskoler - især i forbindelse med ansættelse af dygtige undervisere til de enkelte hold. Det skyldes bl.a., at det er svært præcist at opgøre, hvad gode fagegenskaber er hos en yogalærer.

Samtidig er uddannelsesmarkedet på yogaområdet særdeles uhomogent. I Idans kortlægning af idrætsrelaterede uddannelser i Danmark (2011) blev der identificeret 11 yoga-læreruddannelser (s.72), der har stor variation i længde og omfang. Uddannelserne er alle private, og set i det per-

spektiv, er uddannelserne forholdsvis lange. De korteste yoga-uddannelser medtaget i rapporten er på 200 timer (f.eks. Hamsa Yoga Studio og Lago Cph.), mens den længste er en 'livsstilsuddannelse', der løber over fire år på fuld tid og herefter yderligere to års efteruddannelse, hvis man også vil være meditationslærer (Skandinavisk Yoga og Meditationsskole). Derudover er der yogauddannelser, der foregår i fitnesscenterregi eller DGI, som typisk hører til blandt de kortere uddannelser.

På baggrund af de ovenstående udfordringer har de københavnske aftenskoler bedt Videncenter for Folkeoplysning (Vifo)/Idrættens Analyseinstitut (Idan) udarbejde et tilbud på en analyse af yogamarkedet i Hovedstadsområdet med to hovedformål:

- a) Dels skal analysen belyse motiver, behov og ønsker blandt potentielle og nuværende kursister på yogahold i aftenskoleregi og derigennem skabe grundlag for vækst i antallet af yogadeltagere på aftenskoler. Denne del af undersøgelsen sætter især skarpt på en opdeling i kursister under de københavnske aftenskoler og kunder i kommercielt regi for at undersøge forskelle og ligheder mellem de to grupper.
- b) Dels skal analysen kortlægge og beskrive uddannelser på yogaområdet. Kortlægningen skal være med til at gøre det lettere for aftenskoler at vælge kompetente undervisere og desuden skabe grundlag for, at de københavnske aftenskoler evt. i samarbejde med andre aftenskoler kan påbegynde en indsats med certificering af yogaundervisere på aftenskoler.

Analysen skal samlet bidrage til at kvalificere de københavnske aftenskoler og andre aftenskolers beslutning om fremtidige strategiske indsatser i forhold til yoga i aftenskoleregi.

Analysen vil blive afrapporteret i en rapport med arbejdstitlen 'Yoga i Hovedstadsområdet - udøvere, undervisere og uddannelser'.

Dette oplæg belyser den foreslåede metode samt tidsplan, bemanning og budget for analysen.

Videncenter for Folkeoplysning/Idrættens Analyseinstitut

København, den 14. september 2013

Henrik H. Brandt, direktør.

Oplæggets hovedlinjer:

- 1) Dispositionsskitse for analyse
- 2) Afrapportering og formidling
- 3) Organisering, bemanning og ledelse
- 4) Tidsplan og budget

Ad 1) Dispositionsskitse for analyse

Den samlede analyse udarbejdes på baggrund af tre selvstændige, delvist overlappende analysefaser:

- Yogaens udbredelse og traditioner i Danmark/Hovedstadsområdet
- Undersøgelse af nuværende og potentielle yogaudøvere i aftenskoleregi
- Undersøgelse af yogaundervisernes kvalifikationer og kompetencer

1) Baggrundsanalyse: Yogaens udbredelse og traditioner i Danmark/Hovedstadsområdet

Analytisk indhold

Arbejdsdokumentet opstilles på baggrund af litteraturstudier af dansk og international forskning og baggrundsmateriale om yoga og yogauddannelser, tilgængeligt datamateriale om udvikling i deltagerantal og deltagere i yogahold i aftenskoleregi/privat regi samt særkørsler af 'Danskernes motions- og sportsvaner 2011'. I baggrundsanalysen vil ligeledes indgå afklarende interview/fokusgruppe med videnspersoner på yogaområdet. Analysen vil involvere aktører fra de københavnske aftenskoler, andre aftenskoler og private udbydere samt undervisere og andre personer med nært kendskab til yogaområdet. Arbejdsdokumentet fokuserer på:

- At tegne et baggrundsporæt af de voksne danskere, der regelmæssigt dyrker yoga uanset organisationstilknytning ud fra den seneste undersøgelse af 'Danskernes motions- og sportsvaner 2011'. Formålet hermed er at tegne et billede af, hvem den typiske yogaudøver er, og med inddragelse af medlemsregistre fra de københavnske aftenskoler undersøge, hvilket segment de københavnske aftenskoler har som kursister og ikke har.
- Kort at skitsere yogas historie i Danmark/Hovedstadsområdet bl.a. med sigte på at skabe overblik over de væsentligste former for yoga, der findes i Danmark/Hovedstadsområdet. Fokus vil være på de mest betydningsfulde former i forhold til antal udøvere, men også de nyeste tendenser og potentialer for fremtiden vil blive belyst.
- At tegne et overblik af omfanget af yogaudbydere og aktiviteter i Hovedstadsområdet

Ud fra baggrundsanalysen vil Vifo/Idan udvikle spørgeguides og spørgeskemaer til den videre analyse blandt undervisere samt nuværende og potentielle yogaudøvere i aftenskoleregi.

2) Undersøgelse af nuværende og potentielle yogaudøvere i aftenskoleregi

Analytisk indhold

Analysen tager sigte på at tegne et portræt af de voksne danskere, der deltager i yogaforløb i regi af de københavnske aftenskoler og en række udvalgte aktører i privat regi.

Formålet er at få et dybere indblik i yogaudøveres motivation, behov, erfaringer og oplevelser med at gå til yoga i hhv. aftenskole- og privat regi. Det er afgørende for ikke mindst analysens mulighed for at pege på muligheden for at hverve nye kursister i fremtiden, at undersøgelsen funderes på nuværende kursister i aftenskoleregi *samt* udøvere i privat regi. Det er helt afgørende, at flere grupper kan stilles overfor hinanden for at undersøge forskelle og ligheder.

Analysen skal desuden belyse yogaudøveres sociale behov, behov for instruktion og motivation samt andre eksterne faktorer som adgang og krav til yogalokaler, supplerende motions-/bevægelses-/idrætsaktiviteter etc., der overordnet kan bidrage til en større forståelse for de faktorer, der påvirker befolkningens deltagelse i yoga og valg af organiseringsform.

Analysen vil tage udgangspunkt i en opdeling af yogaudøvere i forskellige overordnede 'yogatyper' (livsfaser, sociale forhold, motivation, behov, erfaring, yogaform, yogavaner- og niveau etc.) som fundamentet for portrættet af yogaudøvere.

Om muligt vil analysen opstille et billede af forskellige 'yogatyper' for herigennem at give et overordnet billede af målgrupperne og de strategiske tiltag og tilbud, der kan have størst effekt i forbindelse med at styrke aftenskolernes position på yogamarkedet såvel med henblik på deltagelse som niveauet for undervisningen og deltagernes tilfredshed.

For at tegne et retvisende og bredt billede af yogaudøvere med relevans for aftenskoleområdet – dvs. bl.a. sikre deltagelse af både nuværende og potentielle kursister - vil analysen og spørgeskemaundersøgelsen tage udgangspunkt i forskellige organisatoriske rammer for yogaudøvere:

1. Udøvere på aftenskoler. Portrættet af udøvere på aftenskoler vil dels tage udgangspunkt i data fra 'Danskernes motions- og sportsvaner 2011', dels tage udgangspunkt i interview/fokusgrupper samt i en supplerende spørgeskemaundersøgelse blandt deltagere på yogahold i aftenskoler i de seneste tre år. Spørgeskemaet udvikles på baggrund af researchen til arbejdsdokumentet samt et fokusgruppeinterview med 6-8 inviterede yogaudøvere på forskellige hold, som primært dyrker yoga i aftenskoleregi.

Spørgeskemaundersøgelsen gennemføres blandt nuværende og tidligere kursister på de københavnske aftenskolers aftenskolehold.

I praksis står de københavnske aftenskoler for rekrutteringen af deltagere i undersøgelsen ved at stille e-mailadresser for nuværende og tidligere kursister de seneste tre år til rådighed for Vifo/Idan. Vifo/Idan udsender e-mail til kursisterne med opfordring om at deltage i en internetbaseret spørgeskemaundersøgelse. Såfremt det er nødvendigt at invitere deltagere via brev, udfærdiger Vifo/Idan et papirspørgeskema. De københavnske aftenskoler påtager sig opgave og omkostning i forhold til at udlevere/sende papirspørgeskemaerne til de deltagere, det er relevant for. Vifo/Idan står for indtastning af papirspørgeskemaerne uden merberegning.

2. Udøvere i privat regi. Portrættet af udøvere i privat regi vil dels tage udgangspunkt i data fra 'Danskernes motions- og sportsvaner 2011', dels tage udgangspunkt i interview/fokusgrupper og den supplerende spørgeskemaundersøgelse blandt deltagere hos en række udvalgte kommercielle yogaudbydere (se ovenfor for beskrivelse af spørgeskema).

Udbyderne udvælges i et samarbejde mellem Vifo/Idan og de københavnske aftenskoler. Det er de københavnske aftenskoler, som har hovedansvaret for at tage kontakt til de udvalgte udbydere og sikre opbakning til undersøgelsen. Det må forventes, at der er tale om et omfangsrigt arbejde, da der skal opnås en respondentbase på ca. 1.500 udøvere. Vifo/Idan modtager e-mailadresser på de udøvere der skal indgå i undersøgelsen og udsender e-mailinvitationer med opfordring om at deltage i den internetbaserede spørgeskemaundersøgelse.

Generelt om spørgeskemaundersøgelserne

Spørgeskemaundersøgelsen skal tilsammen have deltagelse af 2.000-4.000 deltagere, hvoraf det tilstræbes, at mindst 500 *ikke* er kursister i aftenskoleregiet. Fra lignende undersøgelser foretaget af Idan er erfaringen, at det med rykkerinvitationer er muligt at opnå en svarprocent på ca. 30 pct.

I praksis udsendes en introduktionsskrivelse til samtlige deltagere (dvs. aftenskole og privat regi) over 16 år pr. e-mail i en på forhånd aftalt uge. Introduktionsbrevets tekst, udarbejdelse af spørgeskema og opsætning på internettet udarbejdes af Vifo/Idan.

Det er væsentligt for undersøgelsens gennemførelse, at de københavnske aftenskoler aktivt medvirker til at skabe engagement for projektets gennemførelse på såvel de enkelte hold i eget regi samt blandt aktører i privat regi. I forhold til at sikre opbakning og hæve svarprocenten til spørgeskemaundersøgelsen opfordres de københavnske aftenskoler til at sætte en række gavekort på højkant, der trækkes lod om blandt alle deltagere. De københavnske aftenskoler afholder omkostningerne for egen regning (ikke inkluderet i undersøgelsesbudgettet).

Hver medvirkende organisation eller arrangør modtager efter offentliggørelsen af rapporten i rå tabelform en udskrift af besvarelserne fra egne udøvere samt 'landsresultatet'.

I den endelige, offentliggjorte rapport vil besvarelserne fra navngivne hold/organisationer/arrangører ikke kunne identificeres.

3) Underviserne - Den gode yogalærer

Analytisk indhold

Analysen tager sigte på at undersøge yogaundervisernes baggrund og deres faglige kompetencer. Formålet er at skabe et solidt grundlag for at definere, hvilke kompetencer og egenskaber, der kendetegner den gode yogaunderviser i aftenskoleregiet. Undersøgelsen skal være med til at kvalificere aftenskolerne mulighed for at vælge de gode undervisere til deres hold, og skabe et fundament, så aftenskolerne har mulighed for at kunne igangsætte sit eget certificeringsværktøj. Undersøgelsen består af to dele:

- Afdækning af yogaundervisernes kvalifikationer og kompetencer samt deres opfattelse af 'den gode yogalærer'
- En undersøgelse af yogaområdet uddannelsesudbud og kvalitet

Første del af undersøgelsen foretages som en spørgeskemaundersøgelse blandt de yogaundervisere, der pt. er tilknyttet de københavnske aftenskoler og er aktive. Der kigges alene på de undervisere, som er aktive, da svarene de enkelte undervisere angiver, kobles til de nuværende kursisters vurdering af dem. Derfor vil kursister, som pt. er aktive på de københavnske aftenskoler, blive stillet et par ekstra spørgsmål om deres nuværende underviser. De to datasæt vil herefter blive samlet til brug for analyser.

Anden del af denne undersøgelse er en uddybende beskrivelse af (som minimum) de 11 private yogauddannelser der er kortlagt i Idans udgivelse om uddannelser i Danmark (2011) og de uddannelser underviserne i undersøgelsen har. Denne del af undersøgelsen skal give et nemt overblik over uddannelsesperioder og deres indhold.

De københavnske aftenskoler har til opgave at sikre opbakning til undersøgelsen blandt sine undervisere, da det er vigtigt med en meget høj svarprocent, da det er relativt få undervisere de københavnske aftenskoler stiller kontaktoplysninger (i form af e-mail-adresser) til rådighed for Vifo/Idan. Vifo/Idan står for at invitere undervisere til spørgeskemaundersøgelsen, opsætning, dataindsamling og lignende.

Spørgeskemaet udvikles på baggrund af arbejdsdokumentet og fokusgruppeinterview med 6-8 inviterede yogaundervisere.

Ad 2) Afrapportering og formidling

Afrapportering

Den samlede analyse vil i baggrundsresearchen, interviews og datamaterialet fra spørgeskemaundersøgelserne søge at identificere tiltag og initiativer i lokale aftenskoleafdelinger og i de københavnske aftenskoler, som kan bidrage til at styrke aftenskolernes tiltrækningskraft, aktiviteter og attraktivitet for deltagere i yoga i fremtiden. Analysen af den organiserede yoga i forhold til yoga-udøvere vil desuden inddrage anden forskning om kommercialiseringen og individualiseringen af motionsidrætten og kortlægning af uddannelser på idrætsområdet, som Idan i de senere år har gennemført. Herunder vil Idans undersøgelse af foreningsbaserede og kommercielle danske fitnesscentre m.v. i relevant omfang inddrages.

Analysens samlede resultater offentliggøres i rapporten 'Yoga i Hovedstadsområdet – uddannelser, undervisere og udøvere'. Vifo/Idan tilbyder at fremlægge rapporten på et yogaseminar/årsmøde el. lign. arrangeret (og finansieret) af de københavnske aftenskoler for relevante aktører, hvor der ligeledes vil være mulighed for at følge op på, hvordan analysens resultater kan omsættes til praksis i aftenskoleregiet. Vifo/Idan vil kunne levere oplægsmateriale til en halv dags seminar og foreslår, at de københavnske aftenskoler supplerer programmet, så der bliver indhold til en hel dag med fokus på at styrke yoga i regi af de københavnske aftenskoler.

Rapporten afleveres i 20 printede eksemplarer samt i elektronisk format (pdf-fil). Rapporten 'Yoga i Hovedstadsområdet – uddannelser, undervisere og udøvere' forventes at blive på max. 100 sider eksklusive eventuelle relevante bilag.

Rapporten forsynes med et kortfattet resume (3-5 sider) af analysens hovedresultater. Dette optrykkes i starten af rapporten.

Rapportens førsteudgave diskuteres inden udgivelsen af den endelige, offentlige version med følgegruppen fra de københavnske aftenskoler. Herefter udarbejder Vifo/Idan den endelige rapport.

Formidling

Det forudsættes, at der er fuld fortrolighed om analysernes forløb undervejs i processen. Det forudsættes ligeledes, at de københavnske aftenskoler offentliggør den færdige rapport senest en måned efter dens aflevering i den endelige version. De københavnske aftenskoler kan frit kommentere rapportens konklusioner, men det er et krav fra Vifo/Idans side, at rapporten offentliggøres i sin helhed. Vifo/Idan kan efter de københavnske aftenskolers officielle offentliggørelse af rapporten ligeledes offentliggøre rapporten og frit formidle den og delresultater fra egne kommunikationsplatforme samt i medierne.

Såvel Vifo/Idan som de københavnske aftenskoler kan efter rapportens offentliggørelse med skyldig kildeangivelse frit benytte rapportens resultater i andre forsknings- og formidlingsmæssige sammenhænge. Datamaterialet fra de kvantitative undersøgelser er Vifo/Idans ejendom, Rapporterne kan efter offentliggørelsen frit downloades fra idan.dk. Der udarbejdes desuden et mindre oplag i printet form, som vil kunne bestilles hos Vifo/Idan for en pris af ca. 200 kr. stk. + forsendelse. Efter offentliggørelsen af rapporten stiller Vifo/Idan sig til rådighed for max. to opfølgende oplæg om yogaudøvere arrangeret af de københavnske aftenskoler eller andre aftenskoler. Yderligere oplæg afregnes med kr. 5000,- + transportomkostninger.

Ad 3) Organisering, bemanning og ledelse

Opgaven løses af en ad hoc-projektgruppe nedsat blandt Vifo/Idans medarbejdere. Vifo/Idans medarbejdere besidder tilsammen meget brede kompetencer og indsigt i motionsidrættens kommercialisering, udvikling i og faktorer, der påvirker deltagelsen i idræt, sport og bevægelse, idrætspolitik og andre faktorer, der kan inddrages i analysen af yoga og organiseringen af yogamarkedet i Danmark/Hovedstadsområdet. Projektgruppen kan i begrænset omfang inddrage eksternt arbejdskraft til udvalgte opgaver.

Metodisk ansvarlig og hovedforfatter for projektet bliver ph.d. Maja Pilgaard. Desuden tilknyttes en intern arbejdsgruppe til de forskellige projektfaser bestående af Henriette Bjerrum, Trygve Buch Laub og Peter Forsberg, der alle har kompetencer i forhold til udvalgte områder af analysen. Endelig tilknyttes studentermedhjælp til organiseringen af det praktiske arbejde i forbindelse med gennemførelsen af fokusgruppeinterview og spørgeskemaundersøgelser.

Ovenstående medarbejdere udgør sammen med Henrik H. Brandt og en eller flere repræsentanter fra de københavnske aftenskoler en intern følgegruppe. Følgegruppen vil sparre med de projektsvarlige om undersøgelsens gennemførelse og forløb og løbende blive orienteret om undersøgelsens tilrettelæggelse og foreløbige resultater. Der programsættes i projektperioden minimum tre og maksimum fem møder mellem Vifo/Idans projektgruppe og følgegruppe.

Ad 4) Tidsplan og budget

Tidsplan

Projektet foreslås gennemført inden for nedenstående tidsramme:

Måned	Opgave	Ansvarlig
December-april 2013/14	Desk research, udarbejdelse af baggrundsnotat, udpejning af medvirkende private aktører, gennemførelse af interview/fokusgrupper og praktisk forberedelse af spørgeskemaundersøgelser.	
April-juni 2014	Gennemførelse af spørgeskemaundersøgelser, analyse af indkomne besvarelser, delanalyse og kortlægning af	

	uddannelsesområdet.	
Juli-oktober 2014	Opfølgende interview, konklusion, skrivning og redigering af rapport.	
Oktober 2014	Offentliggørelse af rapport, gennemførelse af oplæg for/med de københavnske aftenskoler.	

Budget:

Projektledelse (MP)	Kr. 30.000
Skrivning, analysearbejde (MP, HBJ/PF/TBL), 7 mdr. à 48.000, fordelt over 10 mdr.	Kr. 336.000
Studertermedhjælp, 300 timer à 136,-	Kr. 40.800
Øvrig assistance, Vifo/Idan	Kr. 0
Informationsomkostninger, transport, fokusgruppemøder, e-surveys	Kr. 53.200
Medfinansiering, Idan (analysearbejde)	Kr.- 100.000
I alt ekskl. moms	Kr. 360.000
Moms	Kr. 90.000
I alt inkl. moms	kr. 450.000

Betaling sker i to rater med 35 pct. ved aftaleindgåelse og 65 pct. efter aflevering af rapporten i 2014. Vifo/Idan fremsender faktura på de to rater. Betalingsbetingelser: 14 dage fra fakturadato.

Vifo/Idan finder undersøgelsen relevant og kvalificerende i forhold til en række af instituttets daglige indsatsområder. Dele af arbejdstiden samt medvirken af øvrige ressourcepersoner i forberedelserne, intern sparring samt udfærdigelse af den endelige rapport stilles derfor til rådighed for de københavnske aftenskoler i det ovenfor beskrevne omfang som led i instituttets almindelige virksomhed.

Vifo/Idan er af den opfattelse, at gennemførelse af undersøgelsen i væsentligt omfang vil kunne bidrage til at udvikle de københavnske aftenskoler og aftenskolers strategier i forhold til fremtidens tilbud til yogaudøvere og til udvikling af aktiviteter for en større deltagereskare i aftenskoleregi i fremtiden. Vifo/Idan dækker inden for undersøgelsens budgetomkostninger til afholdelse, forplejning og deltagernes transportudgifter (dog ikke repræsentanter for de københavnske aftenskoler) ved de foreslåede fokusgruppeinterview og øvrige møder.

I prisen indgår én fremlæggelse af rapporten for bestyrelse og medarbejdere i de københavnske aftenskoler. Desuden indgår i alt to mundtlige offentlige oplæg på årsmøder eller i andet aftenskoleregi. Yderligere fremlæggelser i form af mundtlige oplæg, honoreres med kr. 5.000,- (inkl. moms) + transportomkostninger pr. oplæg.

Øvrige forhold

Det forudsættes, at de københavnske aftenskoler generelt stiller kompetencer og ressourcer til rådighed for Vifo/Idan på en sådan måde, så unødigt tidsforbrug på frembringelse af dokumenter, kontaktdata og opgørelser til enhver tid kan undgås. Samtidig forventes det, at de københavnske aftenskoler medvirker til at sikre et engagement og en velvilje over for undersøgelsen hos alle interessenter, der skal bidrage med faktuelle oplysninger og erfaringer.

Alle organisationer/arrangører, der stiller kontaktdata til rådighed for gennemførelse af spørgeskemaundersøgelserne, modtager efter offentliggørelsen af rapporten en udskrift af deres egne resultater i rå tabelform samt landsresultatet.

Litteratur

Laub, T. B. (2013). Danskernes motions- og sportsvaner 2011. Idrættens Analyseinstitut: København.